

Poruchy příjmu potravy

Mezi poruchy příjmu potravy patří mentální anorexie (odmítání jídla), bulimie (záchvaty přejídání a zvracení) a také přejídání spojené s jinými psychickými poruchami, například se stresem. U těchto onemocnění jsou typické obavy z tloušťky, manipulace s jídlem, sloužící ke snížení hmotnosti a zkreslené vnímání vlastního těla. Jde o psychická onemocnění.

O poruchách příjmu potravy se hovoří tehdy, jestliže člověk prostřednictvím jídla řeší svoje psychické problémy. Jedná se tedy o závislost na jídle, podobnou jako je třeba závislost na alkoholu u alkoholiků, na drogách u toxikomanů, nebo o závislosti na hracích automatech u gamblerů. Nemocní totiž reagují podobně jako lidé, kteří mají problémy s alkoholem, drogami nebo automaty. Cítí se dobře ve společnosti osob s podobnými problémy, odsouvají řešení, nechtějí vidět věci, které se jim nehodí. Pro člověka trpícího některou z forem poruch příjmu potravy se stává jídlo hlavní náplní života. Tato onemocnění postihují především dospívající dívky a ženy. Zatímco dospívající chlapci se chtějí přiblížit maskulinnímu ideálu krásy, tzn. robustní postavě se silnou muskulaturou, dívky často nejsou schopny přijmout změny své postavy, které neodpovídají současným ideálům krásy.

Pokud se jedná o vymezení hlavního rozdílu mezi mentální anorexií a mentální bulimií, tak ten je v rozdílném zacházení s jídlem. Nemocní s mentální anorexií nejsou schopni přijímat jídlo a mohou se dostat až do stádia, kdy jim stačí sníst jeden jogurt nebo kousek zeleniny denně. Pacienti s mentální bulimií se snaží držet různé diety, snižovat množství jídla, ale stravují se velmi chaoticky. V určitém okamžiku potom nevydrží hladovění a přejí se. Při tomto záchvatu dokážou zkonzumovat obrovské množství jídla, což kompenzují zvracením nebo zneužíváním diuretik či projímadel. Rozdíl lze nalézt i v emocionálním prožívání. Dá se říct, že nemocní s mentální anorexií se jeví jako méně schopní vyjadřovat emocionální prožitky. Vztah k jídlu udržují často na rovině strachu a výčitek, oproti pacientům s bulimií, kteří jídlo a jeho konzumaci považují právě za zdroj intenzivních emocí. Naproti tomu lze říct, že anorexie častěji poskytuje prožitky pozitivních emocí ve smyslu radosti z hubnutí a hrdosti na svou vůli. Bulimie naopak výrazně častěji způsobuje stud, osamělost, zoufalství, bezmoc i nenávisť k sobě.

V roce 2017 bylo v psychiatrických ambulancích léčeno celkem 3 731 pacientů, z toho bylo 90 % žen. V MSK se ambulantně léčilo 290 pacientů, z toho 23 mužů.

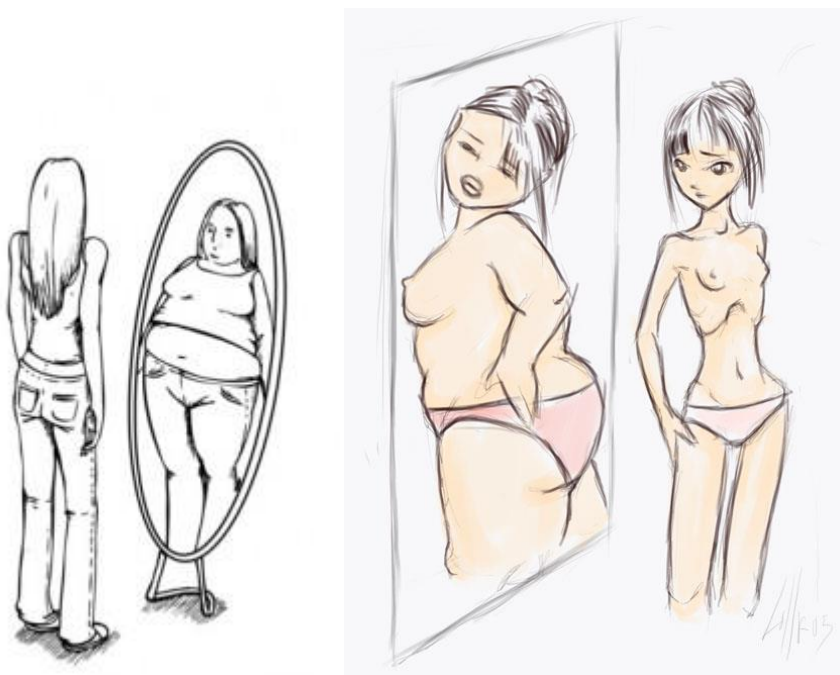
Z hlediska věkové struktury bylo téměř 12 % z celkového počtu léčených ve věku 0-14 let, necelých 32 % ve věku 15-19 let a 56 % starších 20 let. V MSK bylo léčeno ve věkové skupině 0-14 let 35 pacientů, ve věku 15-19 let 142 pacientů a ve věku 20 a více let 113 pacientů.

Nejvíce pacientů bylo léčeno na území Prahy (sledováno podle sídla zdravotnického zařízení) 114,5 pacientů na 100 tisíc obyvatel kraje, to je 3,1 krát více než byl celorepublikový průměr. Ve zdravotnických zařízeních v MS kraji bylo ambulantně léčeno 24,0 pacientů na 100 000 obyvatel kraje.

V lůžkových zařízeních bylo v roce 2017 evidováno 454 hospitalizací pro poruchy příjmu potravy, v roce 2011 to bylo 339 hospitalizací. Častěji byly hospitalizovány ženy, muži se v období 2011 – 2017 na celkovém počtu podíleli od 5 % do 10 %. V MS kraji v roce 2011 celkem 28 hospitalizací (žádný muž), v roce 2017 celkem 47 hospitalizací, z toho 4 muži.

Nejvíce hospitalizací v přepočtu na 100 tisíc obyvatel daného kraje bylo v roce 2017 evidováno u osob s trvalým bydlištěm v kraji Ústeckém – 5,5 hospitalizace na 100 tisíc

obyvatel, nejméně v Plzeňském kraji – 2,6 hospitalizace, v MS kraji 3,9 hospitalizace na 100 tisíc obyvatel.

Zdroj obrázků:

<http://zinnia.cz/hubnuti-a-cviceni/mentalni-anorexie>

<http://oliwerka.blog.cz/en/0608/mentalni-anorexie>

Zdroj dat: ÚZIS ČR, Aktuální informace č. 8/2018

Krajská hygienická stanice Moravskoslezského kraje se sídlem v Ostravě

Na Bělidle 7, 702 00 Ostrava

Tel: 595 138 111, Fax: 595 138 109

podatelna@khsova.cz, www.khsova.cz, ID datové schránky: w8pai4f